

דף נח.

עין משפט א.ג.

יו"ד סימן קכד פעיף יב

י. ד. עכו"ם שנכנס לבית או להנות ישראל לבקש יין ופשט ידו כשהוא מחפש ונגע ביין ושכשכו נאסר^ה בהנאה, ואם נתערב באחר דמי היין המשוכשך אסור בהנאה^י, והשאר מותר בהנאה, אבל אם הושיט ידו לחבית כסבור שהוא של שמן ונמצא יין מותר בהנאה^ז כי לא ידע שזה יין.

עין משפט ב.

יו"ד סימן קכד פעיף יא

עיינ לעיל דף נו: עין משפט ג

דף נח:

עין משפט א.ג.

יו"ד סימן קכה פעיף א

א. א. נטל העכו"ם כלי יין והגביהו ויצא היין אע"פ שלא שיכשך נאסר בשתיה^ה שהרי היין בא מכחו וגם מה שנשאר בכלי אסור משום ניצוק^ט.

הגה: י"א דלא אסרינן ניצוק בכח העכו"ם ויש להחמיר אם לא בהפסד

ה. ולדברי הש"ך ע"פ סעיף כ"ד ברמ"א מותר בהנאה.

ו. ואם יש ששים מותר גם בשתיה. ש"ך ס"ק כ"ז. כמו בסי' קל"ד ס"ק כ"א בש"ך שם.
ז. ולדעת הרמ"א בסעיף כ"ד מותר גם בשתיה במקום הפסד ואין לפרסם הדבר. ט"ז ס"ק י"ג.

והיכא שיש מקום להסתפק אם העכו"ם נגע בכונה או לא תלינן להקל משום דהוי ספק בגזירה דרבנן.

ח. מברייתא ע"ז דף ע"ב, וכרב ששת שם.

ט. כרב הונא דאמר ניצוק חיבור שם בדף ע"ב, וכ"כ הרשב"א וסה"ת וסמ"ג וכ"נ דעת הרי"ף, וראב"ד ורמב"ם בפ"ב. והקשה הש"ך מסי' קכ"ד סעיף י"ד שפסק שם דמה שנשאר שם מותר, ועוד דהא ניצוק אינו אלא ביין האסור בהנאה כמו בסי' קכ"ו סעיף ה' וכאן כיון שהיוצא אינו נאסר אלא בשתיה מדוע הנשאר בכלי יאסר משום ניצוק ונשאר בצ"ע. ועיינ בבאר היטב מה שכתב לתרץ.

מרובה ז'

א. ב. אם זה שלא בכוונה שלא ידע שהוא יין, היין מותר אפי' בשתיה אף שהגביהו ויצא היין.

הגה: או שלא הגביה כ' הכלי.

עין משפט ב. יו"ד סימן קכה סעיף ז

ז. ח. עכו"ם שזרק מים לתוך היין מותר אפי' בשתיה והוא שאינו מתכוון למזוגו ל' כמו שזרק מים לחביות גדולות או זרק מים אפי' לכוס ולא ידע מ' שזה יין, אבל במתכוון למזוג נ' אסור בשתיה ס'. אם לא ידוע אם התכוון למזיגה אם לאו מספק מותר.

עין משפט ג. יו"ד סימן קמה סעיף א ב

א. א. כל אליל שלא עשאו אדם ע' כגון הר או אבני ההר פ' שנעקרו ממקומם ז' ועדיין הם במקומם ועבד להם והשתחוה להם אינם נאסרים בהנאה.

- י. והש"ך כתב אפי' שלא בהפסד מרובה מותר.
- כ. הט"ז והש"ך השיגו דבסי' קכ"ד סעיף י"ד דבהוציא העכו"ם הברזא אסור משום כוחו.
- ל. מפסקי הרא"ש בע"ז דף נ"ח ע"ב. ואפי' נגע במים לא אמרינן ניצוק חיבור ליינ דאפי' למאן דאית ליה ניצוק חיבור דוקא מיין ליינ. ש"ך ס"ק י'.
- מ. אבל אם ידע שהוא יין מסתמא כיון למזוגו. כ"כ הר"ן דבכוס נראים הדברים למזיגה. וסיים הש"ך דבארצות שאין דרך למזוג בכוס מותר א"כ יודע שכוונתו היתה למזיגה. ש"ך ס"ק י"א.
- נ. היינו בכוס אבל בחביות גם במתכוון למזיגה מותר כיון דזו מילתא דלא שכיחא לא גזרו בה רבנן כלל. כ"כ הר"ן והרשב"א והביאם הב"י. והש"ך בס"ק י"ב כתב דהיינו בסתמא כך אנו תולים אבל בידוע שכיון למזיגה אסור גם בחבית.
- ס. משום דקרוב ליגע. ש"ך ס"ק י"ג.
- ע. ממשנה ע"ז דף מ"ה ע"ב, מדכתיב אלהיהם על ההרים הרמים, ולא ההרים אלוהיהם.
- פ. פלוגתא דאמוראי בגמ' מ"ז ופסק הרמב"ם בפ"ח דע"ז דמותר, והר"ן תמה עליו שהרי כיון דאיכא פלוגתא הו"ל ספיקא דאורייתא ולחומרא, וכתב שכך פסק הרמ"ה, אבל הש"ך בס"ק א' הסכים עם דעת הרמב"ם דקימ"ל כחזקיה דמתיר ע"ש.
- צ. כתב הט"ז בס"ק ב' דאפי' נעקרו לגמרי אלא שלא נעשה ע"י אדם ג"כ אינם נאסרים.

וכן הנהרות והמעיינות של רבים ^ק והאילנות שלא נטען לשם ע"ז אינם נאסרים ^ר ומותרים בהנאה.

א. ב. אע"פ שלא נאסר האילן כשמשתחוה לו כל העלים והפירות שמוציא אח"כ אחר שנעבד אסורים בהנאה ^ש.

ב. ג. דבר שאין בו תפיסת ידי אדם שנעבד אע"פ שהנעבד בעצמו מותר בהנאה הציפויים ^ת שלו אסורים בהנאה.

הגה: כלים המשמשים הר הנעבד אסורים כציפוי, אבל תקרובת ^א שמקריבים להר אינה נאסרת.

- ק. ה"ה נהר או מעיין של יחיד כיון שהטעם דמחובר אינו נאסר. ט"ז וש"ך.
- ר. כתב הש"ך בס"ק ג' דאפי' נטען כשהיה יחור הוה מחובר ואינו נאסר בהשתחוה לה ולא דמי לבית דסעיף ג' דאסור משום דתלוש ולבסוף חברו כתלוש דמי דכאן כיון שיש לאילן שורשים בקרקע הוי כמחובר, אבל נטען לשם ע"ז אסור וזוהי אשרה האמורה בתורה אפי' לא השתחוה לה אח"כ.
- ודוקא נטעו עכו"ם אבל נטעו ישראל אינו נאסר עד שיעבד. ש"ך שם.
- ש. מימרא דשמואל דף מ"ח. אבל כל מה שיש שם בשעה שעבדו הן פירות הן שריגים ועלים הכל מותר ואינו אסור אלא מה שיוציא אח"כ אחר שנעבד. כ"כ הב"י.
- ת. שם במשנה, שנאמר "לא תחמוד כסף וזהב עליהם" ומשום גזירת הכתוב אסור אפי' לא עבד הציפוי, כ"כ רי"ו.
- א. ומותר בהנאה אבל באכילה אסור, כ"כ הלבוש, אבל מדברי הרמ"א כאן לא נראה כן. ש"ך ס"ק ז'. והטעם דתקרובת הר לא נאסרה כתבו התוס' בחולין מ' ע"א דכתיב ויאכלו מזבחי מתים והפסוק כתיב בפעור ופעור היה תלוש לאפוקי מחובר. ט"ז ס"ק ה'.